

Raadsvoorstel

Raadsnummer:	2016-057	Registratiekenmerk:	793565
Onderwerp:	Procesvoorstel afweging uitkomsten cluster Leefstijl 'Samen aan zet'		
Korte inhoud:	In maart 2016 is besloten te starten met de dialoog in de Nijkerkse samenleving 'Samen aan zet'. Toen zijn de algemene kaders en specifieke kaders voor de clusters 'Leefstijl' en 'Economie en bedrijfsomgeving' vastgesteld. Vanaf mei 2016 zijn op basis hiervan de eerste dialooggroepen van start gegaan. De dialooggroep Leefstijl heeft afgelopen augustus haar visie gepresenteerd en heeft deze visie na bespreking met gemeenteraad en college uitgewerkt in voorstellen. Deze voorstellen van de dialooggroep Leefstijl worden nu aangeboden aan het gemeentebestuur voor besluitvorming. Aangezien de voorstellen een verschillende mate van uitwerking kennen is er eerst nog een aantal stappen nodig voordat een gedegen afweging van en besluitvorming over deze voorstellen mogelijk is. In dit raadsvoorstel worden deze stappen beschreven en samen met een aantal uitgangspunten aan uw raad voorgelegd ter besluitvorming.		

Datum:	16 november 2016
---------------	------------------

Voorstel

1. Het proces en uitgangspunten vast te stellen om te komen tot afweging van en besluitvorming over de voorstellen van de dialooggroep van het cluster 'Leefstijl'.

Toelichting:

Inleiding

De samenleving verandert en wij willen als gemeente hierop aansluiten door gezamenlijk te zoeken naar een beter passende rolverdeling en een kleinere en meer flexibele overheidsinzet. Onze intentie daarbij is om doorlopend inwoners, bedrijven en organisaties ruimte te geven voor innovatie en om te participeren en daarmee kennis, ervaring en creativiteit van de samenleving optimaal te benutten. Om deze beweging te stimuleren heeft u in maart 2016 besloten te starten met de dialoog in de Nijkerkse samenleving 'Samen aan zet'.

Toen zijn de algemene kaders en specifieke kaders voor de clusters 'Leefstijl' en 'Economie en bedrijfsomgeving' vastgesteld. Vanaf mei 2016 zijn op basis hiervan de eerste dialooggroepen van start gegaan. De dialooggroep Leefstijl heeft afgelopen augustus zijn visie gepresenteerd en heeft deze visie na bespreking met uw raad en ons college uitgewerkt in voorstellen. Het proces van totstandkoming van de visie en de voorstellen en de daadwerkelijke opbrengsten van de dialooggroep zijn beschreven in het visiedocument en het uitwerkingsdocument (zie bijlage). Op 1 december 2016 geeft de dialooggroep in een beeldvormende bijeenkomst een presentatie en nadere toelichting op haar voorstellen.

Als college hebben wij heel veel waardering voor het enthousiasme waarmee de dialooggroep Leefstijl aan de slag is gegaan in de dialoog. De tijd en denkkraft die inwoners en vertegenwoordigers van verenigingen en diverse (professionele) organisaties beschikbaar hebben gesteld ten dienste van de Nijkerkse samenleving stellen wij enorm op prijs. Het proces dat gezamenlijk is doorlopen door de groep én de mooie opbrengsten die dit heeft opgeleverd zijn in onze ogen zeer waardevol en leerzaam.

De dialooggroep Leefstijl heeft er bewust voor gekozen niet de volledige ruimte te benutten die ze heeft gekregen. Vanuit de gezamenlijke visie voor het cluster Leefstijl hebben zij een eerste aanzet gedaan voor wat er opgepakt zou kunnen worden, *hoe* dit gezamenlijk opgepakt kan worden, *waarvoor* de samenleving zelf

dekking kan genereren en *waarvoor* het beschikbare gemeentelijk budget kan worden ingezet. Dit betekent dat de groep geen totaalvoorstel oplevert en het gemeentebestuur afwegingen dient te maken over de voorstellen op grond van de informatie die door de groep is aangeleverd.

De dialooggroep Leefstijl heeft besloten geen uitspraken te doen over de bestaande (gemeentelijke) activiteiten, regelingen en voorzieningen in dit cluster. Daarmee is een (her-)verdeling van de beïnvloedbare gemeentelijke budgetten achterwege gebleven.

De voorstellen die de groep gezamenlijk heeft opgesteld kennen een verschillende mate van uitwerking. Bij een deel van de voorstellen heeft de dialooggroep helder gemaakt wat de samenleving zelf kan doen bij de uitvoering van voorstellen. In sommige voorstellen heeft de groep aangegeven welke mogelijkheden zij ziet om opbrengsten te genereren ten behoeve van het voorstel, maar bij een groot deel ook nog niet. Dit betekent dat bij het grootste deel van de voorstellen geen suggesties voor dekking zijn gedaan. Wel is er een aanzet tot prioritering van deze voorstellen gedaan op basis van de visie van de dialooggroep. De groep heeft enige prioritering aangebracht door het schrappen van een aantal voorstellen en clustering van voorstellen.

E.e.a. houdt in dat er eerst nog een aantal stappen nodig is voordat een gedegen afweging van en besluitvorming over deze voorstellen mogelijk is. In dit raadsvoorstel worden deze stappen beschreven en samen met een aantal uitgangspunten aan uw raad voorgelegd ter besluitvorming. Voor de daadwerkelijke afweging van de voorstellen ontvangt u na afronding van de beschreven processtappen een separaat voorstel.

Beoogd effect

Het beoogd effect is in de eerste plaats om de goede ideeën die uit de dialooggroep Leefstijl naar voren zijn gekomen verder te brengen in concrete acties en daarmee daadwerkelijk de vruchten te plukken van de inzet van alle belanghebbenden.

Dit voorstel beoogt helderheid te bieden aan de dialooggroep Leefstijl over het proces van besluitvorming over hun voorstellen.

Daarnaast is het doel van dit raadsvoorstel om opnieuw te bevestigen dat het vervolg geven aan en concrete uitvoering van de voorstellen alleen kan in gezamenlijkheid tussen gemeente en samenleving. Met een kleinere flexibele organisatie kan de gemeente niet alles oppakken. Het eigenaarschap van het vervolgproces ligt dus niet alleen bij de gemeente. We blijven samen aan zet!

Argumenten

1. Dialooggroep Leefstijl is het eerste cluster dat uitkomsten oplevert van haar zoektocht

De dialooggroep Leefstijl heeft zich vanuit alle verschillende belangen, die in dit cluster een rol spelen, ingezet om tot gezamenlijke resultaten te komen. Het proces heeft geleid tot extra inzicht in wat er leeft en gebeurt in de Nijkerkse samenleving. Nieuwe contacten en verbindingen zijn gelegd. Daarnaast heeft het 'Samen aan zet'-proces ook bewustwording opgeleverd over welke keuzes gemaakt moeten worden en dat de gemeente en de samenleving er alleen in gezamenlijkheid voor kunnen zorgen dat gewenste resultaten worden bereikt.

'Samen aan zet' is heel bewust als experiment ingezet om met elkaar te leren samenwerken in nieuwe verhoudingen.

We realiseren ons dat de opgave ingewikkeld was. Het was een zoektocht voor iedereen, de deelnemers van de dialooggroep, de procesbegeleiders en hun collega's, maar ook voor ons als raad en college. De dialooggroep heeft veel tijd geïnvesteerd om met elkaar de grenzen van de groep te ontdekken. Daaruit is de bewuste keuze voortgekomen om als groep als geheel beperkt prioriteiten te stellen en geen keuzes te maken in het bestaande aanbod en ten aanzien van gemeentelijke financiering. De beslissing is genomen "de sleutel" in dit stadium terug te geven aan de gemeente. De groep aanvaardt dat het nu aan de gemeente is keuzes te maken en dat de consequentie kan zijn dat er ook voorstellen van hen zullen stranden.

Een deel van de groep heeft aangegeven bereid te zijn om verder mee te denken en/of de voorstellen nog nader uit te werken.

Eén en ander stelt ons als gemeente voor de vraag hoe we recht doen aan de inzet en de opbrengsten van de dialooggroep. Besluitvorming over de uitkomsten is nu nog niet mogelijk omdat op grond van het voorliggende uitwerkingsdocument niet te bepalen is of de voorstellen binnen de (financiële) kaders blijven. Een extra slag

qua uitwerking en afweging is nodig om duidelijk te krijgen óf en wanneer de voorstellen van de dialooggroep opgepakt kunnen worden.

Bij die vervolgslog moeten we bepalen hoe we goed meewegen wat vanuit de groep naar voren is gebracht. In lijn met de verandering die we beogen zou het ook goed zijn de dialooggroep ook in het afwegingsproces gelegenheid te geven om input te leveren en invloed uit te oefenen. Het standpunt van een deel van de dialoogdeelnemers, dat de afwegingen en keuzes aan de politiek zijn, moeten we echter ook respecteren. Waar het uiteindelijk om gaat is dat we goede ideeën, die uit de dialooggroep Leefstijl naar voren zijn gekomen verder te brengen in concrete acties door samenleving én gemeente.

2. *Uitgangspunten om af te wegen welke voorstellen van de dialooggroep als eerste vervolg krijgen*

Als college stellen wij voor de volgende uitgangspunten te hanteren bij de afweging welke voorstellen als eerste vervolg krijgen. Voorrang krijgen voorstellen die:

1. zo goed en breed mogelijk bijdragen aan de realisatie van de visie van de dialooggroep;
2. aansluiten op de kanteling die we beogen: waarbij het eigenaarschap in beginsel ligt in de samenleving en waar de meeste urgentie en energie aanwezig is in de samenleving om dit verder op te pakken al dan niet samen met de gemeente;
3. leiden tot meer effectiviteit en efficiëntie in het cluster;
4. financieel aantrekkelijk zijn voor de gemeente (direct of indirect);
5. gezien lopende contracten/afspraken/toezeggingen snel opgepakt moeten en kunnen worden;
6. binnen de bestaande ambtelijke capaciteit opgepakt kunnen worden (uitgaande van de rolverdeling die in de voorstellen zijn benoemd);
7. het meest ver zijn uitgewerkt.

3. *Stappen die doorlopen moeten worden om tot zorgvuldige afweging van voorstellen te komen*

Als college stellen wij voor het volgende proces te doorlopen om tot een zorgvuldige afweging te komen van de voorstellen van de dialooggroep.

Stap 1: Prioriteren

- a. Op grond van bovenstaande uitgangspunten een eerste prioritering maken van de voorstellen van de dialooggroep.
- b. De leden van de dialooggroep uitnodigen te reageren op deze eerste prioritering als zij dat willen.
- c. Huidige activiteiten, voorzieningen en faciliteiten prioriteren op basis van uitgangspunt 1 en 2, waarbij nadrukkelijk ook de vraag is welke consequenties het zou hebben voor de samenleving als activiteiten, voorzieningen en faciliteiten stoppen.
- d. Overlap en synergie tussen de voorstellen van de dialooggroep en huidige activiteiten, voorzieningen en faciliteiten in beeld brengen (waar ligt eventueel “oud voor nieuw” voor de hand?).

Stap 2: Eerste haalbaarheidstoets

- a. Aanvullen van voorstellen met of door vertegenwoordigers uit de samenleving (al dan niet uit de dialooggroep zelf) zowel voor wat betreft inhoud als rolverdeling als kosten en dekking (budget/capaciteit).
- b. Doorrekenen van de voorstellen en aangeven waarvoor wel/geen dekking bestaat.
- c. Inschatting maken van haalbaarheid van voorstellen o.a. qua financiën, commitment in de samenleving en beschikbare gemeentelijke capaciteit.

Stap 3: Opstellen raadsvoorstel voor afweging

- a. Opstellen van globale planning voor de komende jaren (2017-2020) voor het vervolg op de voorstellen op basis van de prioritering en eerste haalbaarheidstoets (Welke voorstellen wel/niet oppakken in 2017 en daarna? Wie trekt welk voorstel?).
- b. Gesprek tussen (vertegenwoordigers van) de dialooggroep Leefstijl, gemeenteraad en college als daar bereidheid toe bestaat onder de leden van de dialooggroep.
- c. Opstellen raadsvoorstel.

Stap 4: Besluitvorming in gemeenteraad

Aangezien we met name in stap 2a afhankelijk zijn van input uit de samenleving is lastig in te schatten hoeveel tijd dit precies in beslag zal nemen. Vooralsnog gaan we er vanuit dat besluitvorming in het voorjaar van 2017 zal plaatsvinden.

Na besluitvorming zullen de uitkomsten ook verwerkt worden in de gemeentelijke planning- en controlcyclus (voorjaarsnota, begroting) zodat gemeentelijke middelen en capaciteit zijn geborgd.

Stap 5: Afspraken maken tussen partijen en uitvoering van de voorstellen

Na groen licht van de gemeenteraad kunnen nadere afspraken gemaakt worden tussen betrokken partners bij de projecten. Dit zal grotendeels maatwerk zijn omdat de partijen en rolverdeling per project zullen verschillen. De primaire inzet is om energie van betrokkenen vast te houden. Bureaucratische procedures willen we tot het minimum beperken. Als voor uitvoering van projecten geen besluitvorming door de gemeenteraad nodig is, kunnen partners uiteraard al eerder afspraken maken en aan de slag gaan.

In deze fase zullen ook gezamenlijke afspraken gemaakt worden over hoe de voortgang te monitoren en belanghebbenden betrokken te houden.

Kanttekeningen

De bedoeling is dat werkzaamheden, die voortkomen uit de dialoog voor de gemeentelijke organisatie, de nieuwe reguliere werkzaamheden worden. Dit kunnen nieuwe projecten/taken maar ook andere rollen zijn. De ervaring is echter dat dit soort veranderingen in de overgangsfase vaak leiden tot pieken in het werk. Oude reguliere werkzaamheden moeten netjes worden afgebouwd, maar meestal wordt verwacht dat de gemeente nieuwe werkzaamheden per direct oppakt.

Afhankelijk van de keuzes voor voorstellen en bijbehorende rolverdeling tussen samenleving en gemeente, zal een inschatting gemaakt moeten worden welke consequenties dit heeft voor de ambtelijke capaciteit danwel voor de nog te realiseren taakstelling op de bedrijfsvoering.

Communicatie

Communicatie over dit voorstel zal op de gebruikelijke wijze en via de gebruikelijke kanalen plaatsvinden voor gemeentelijke besluitvormingstrajecten. Daarnaast zullen de procesbegeleiders de leden van de dialooggroep Leefstijl hierover informeren en hen aanmoedigen hun achterban en netwerk uit te nodigen aan te haken en mogelijk een rol te spelen in de uitwerking en uitvoering van de voorstellen.

Uitvoering

Op 1 december 2016 geeft de dialooggroep Leefstijl tijdens een beeldvormende bijeenkomst een presentatie van en toelichting op haar voorstellen voor gemeenteraad en college. Hierbij is opnieuw ook gelegenheid om met vertegenwoordigers van de dialooggroep in gesprek te gaan. Geïnteresseerden kunnen als toehoorder aanwezig zijn.

Op 8 december en 22 december vindt bespreking in de commissie en besluitvorming in de raad plaats van dit procesvoorstel. Daarna zullen de besproken stappen worden doorlopen.

‘Samen aan zet’ is bewust als experiment ingezet, naast diverse andere trajecten waarin ook samenwerking in de Nijkerkse samenleving en tussen samenleving en gemeente plaatsvindt. De ambitie is om zo stap voor stap door te groeien naar nieuwe verhoudingen, lerend van ervaringen die we gezamenlijk opdoen. Leefstijl is de eerste van de vijf dialoogclusters. De voorstellen van de andere vier clusters moeten nog komen. In samenhang met die ervaringen kijken we wat een goede volgende stap is. Dit betekent dat nog niet geheel duidelijk is hoe het meerjarig vervolg op de dialoog er uit zal zien.

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,

de burgemeester,

de heer G. van Beek

de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2016-057

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 22 november 2016;

gelet op de algemene kaders voor 'Samen aan zet' zoals besloten op 31 maart 2016 bij raadsbesluit 2016-009

b e s l u i t :

1. Het proces en uitgangspunten vast te stellen om te komen tot afweging van en besluitvorming over de voorstellen van de dialoggroep van het cluster 'Leefstijl'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk
d.d. 22 december 2016,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA